

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan večer, izimši nedaje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ograke dežele za vse leta 25 K., za pol leta 18 K., za četr leta 6 K. 50 h., za eden mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leta 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leta 28 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za eden mesec 1 K. 90 h. — Za tiste dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od petek vrste po 12 h., če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvole frankovati. — Rokopisi se ne vratajo. — Uredništvo in upravnštvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnštvo pa v pritličju.

Upravnštvo naj se blagovno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Körberjev poraz.

Zasedanje državnega zabora je odgovorno. Zgodilo se je vsled poraza, ki ga je ministrski predsednik Körber doživel minoli teden v proračunskem odseku poslanske zbornice. Ta poraz je bil tako eklatant, tako uničevalen, da kaj takega ni še doživel nobeno avstrijsko ministrstvo.

Zunanji formalni povod tega poraza ni posebno pomemben. Vlada je v denarnih stiskah. Zato je predlagala, naj se ji za plačilo narejenih dolgov dovoli nov dolg; od dovoljene svote je hotela skoraj četrtnino porabiti za podporo po ujmah prizadetemu prebivalstvu. Na ta način se v Avstriji že dolgo operira in ko bi imela vlada v parlamentu kaj zahteva, bi bila tudi s to svojo zahtevo prav lahko in brez vsake težave znagala.

Proračunski odsek pa je dovolil samo tisto sveto, ki jo je vlada zahtevala za podporo po ujmah prizadetemu prebivalstvu, kar je pa vlada zahtevala za refundacijo, to je odsek odklonil.

Na dlanu leži, da je prazno in brezpomembno vse govorjenje, da vladna zahteva ni bila dovolj utemeljena, da njena opravičenost ni dokazana itd. To so vse le fraze. Glasovalo se je zgolj po političnih nagibih in prav zato je izid tega glasovanja tako uničevalen za Körberjevo vlado.

Pet let je Körber ministrski predsednik. Nastopil je mesto z izrecnim namenom, da pridobi in sprijazni vse stranke za skupno delo. In sedaj po petih letih je prišel tako daleč, da razen Poljakov nima na svoji strani nobene stranke in da so ga pustili celo Nemci na cedilu, katerim se je bil zapisal z dušo in s telesom. Časih je bilo v dunajskem parlamentu prav lahko, dobiti večino za kako vladno predlogo. Sedaj pa se je v proračunskem odseku pokazalo,

da ima Körber proti sebi dvetretjinsko večino zbornice. Kaj hujšega si ni mogoče misliti. In pri tem je upoštevati, da so se proti vlasti združile ravno tiste stranke, ki si sicer nasprotujejo na življenje in smrt.

Ako bi bila Avstrija res konstitucionalna država, bi ta eklatantni poraz Körberjevega ministrstva ne mogel ostati brez posledic. Iz vladnih izjav seveda ni razvidno kaj se zgodi. Logično bi bilo, da vlada odstopi ali pa da zpelira na volilee. Nove volitve bi pa razmer v državnem zboru nič ne premenele in zaradi tega ni misliti, da se vlada odloči za razpust, vsaj sedaj še ne. Ministrstvo pa menda tudi ne misli odstopiti. Vsaj zaupniki vladnih krogov oznanajo, da Körber ne odstopi, nego da ostane najmanj toliko časa, da bo poravnano vprašanje o trgovinskih pogodbah z inosemstvom, o prvi vrsti z Nemčijo.

Ako bi bila Avstrija konstitucionalna država, bi Körber odstopil in bi krona naročila sestavo novega ministrstva tistim strankam, ki so Körberjevo ministrstvo strmoljavile. Ali pa je pri današnjih razmerah sestava take parlamentarne koalicije sploh mogoča? Vsak razsoden politik bi priznal, da ne. Prav zato pa mislimo, da velikanski poraz, ki ga je Körber doživel, ne bo njegovi vlasti vsaj za sedaj prav nič škodoval. Morda ponudi Körber kroni svojo demisijo, ali to bo le formalnost; demisija ne bo sprejeta in Körber bo ostal na krmilu, četudi se je pokazalo, da v parlamentu nima nobenega prijatelja več.

Vojna na Daljnem Vztoru. Kaj priovedujejo Japonci o ruškem brodovju v Port Arthurju?

Iz Tokija se poroča: Valed obstrelovanja 9. t. m. je križarka »Bajan« jela goreti. Nagnila se je nato

za 25 stopinj v vodo in skoro občala na neki skali. »Retvizan« in »Poltava« se nahajata ob času plime do poveljnikovega mostida pod vodo. »Palada« in »Pobeda« sta tudi nagnjeni na stran in se nahajajo ob plimi pod vodo. Oklopica »Peresvet« je do torpednih cevij potopljena v vodo. Topničarka »Giliak« je usidrana ob obrežju in se sedi, da tihi na tleh. Oklopica »Sebastopol« se vsako jutro usidra v zunanjem pristanišču, najbrže da bi utekla našemu obstreljevanju.

V zadnjem času so postali Japonci zelo gootobesni in so spravili v javnost celo vrsto poročil, ki se nanašajo samo na rusko brodovje v Port Arthurju.

Če bi se smelo tem vistem slepo verjeti, bi bilo že vse rusko brodovje v Port Arthurju uničeno.

Ako se pa upošteva, da si vsa ta poročila, dasi so uradna, bistveno nasprotujejo, da sedaj zanikajo stvari, ki so jih še pred nekaj dnevi slišala kot gotova dejstva, ako se nadalje še uvažuje, da je bilo portarturško brodovje po japonskih zatrtilih že nežetekrat »uničeno« v luki, se najnovejšim vistem iz japonskega vira o usodi ruskega brodovja v Port Arthurju ne sme popolnoma verjeti.

Sicer nečemo trditi, da bi bila vsaka poškoda ruskih v luki usidranih ladij nemogoča, prepričani pa smo, da te poškodbe ne morejo biti takšnega značaja, kakor se navaja v japonskih poročilih.

Koliko je resnice na teh vistem, se bo razvidelo šele, ko se bo baltiška eskadra pojavila na bojišču.

Potopljena japonska vojna ladja.

Poveljnik tretjega japonskega brodovja poroča, da je križarka »Sajen« 30. novembra pred Port Arturjem zadela o b rusko mino in se potopila. Od posadke se je potopilo 38 mož, med njimi tudi

poveljnik Tajima. Križarka »Sajen« je obsegala 2481 ton, dolga je bila 71, široka pa 11 metrov in na krovu je imela posadko 200 mož; zgrajena je bila leta 1883 in je vozila 15 morskih milij na uro.

Položaj v Port Arturju.

Reuterjevemu uradu se javila iz japonskega taborišča: Ruski ujetniki priovedujejo, da so zaloge živil v Port Arturju nezadostne. Hrana se je posadki omejila in kruh se mora že peči iz moke slabajočih vrst. Častniki dobivajo dvakrat na teden konjsko meso. Vseled slabe vode sta zavladala v trdnjavi legar in disentaria. Svežih zelenjav ni dobiti; tudi konzerve so že večinoma pošle Sploh bodo živila jedva še zadostovala za eden mesec.

Z mandžurskega bojišča.

General Kuropatkin poroča z dne 9. t. m.: V noči na danes so naši protovoljni loveci pod poveljstvom polkovnika Hitrova nesadoma napadli japonske pozicije južno od Banjapuce ter prisili Japoncev, da so se moralni umakniti. Bežečega sovražnika so naši voji zasedovali en kilometer daleč. Ujeli smo enajst Japoncev. Na naši strani sta padla dva vojaka. Ponoči so Japonci poskusili navaliti na naše okope ob železniški progi, a so bili na celih črti odbiti.

Iz Tokija se pa poroča: Zadnje dni so se opetovano vršili ob reki Šaho boji predstraž, v katerih pa so bili Rusi povsodki pobiti. Rusi so baje imeli v teh bojih znatne izgube, dočim so bile japonske izgube zelo male.

Nemirovič Dančenko javlja, da so Japonci zgradili stalne utrdbe med Jantajem in Liaojangom.

Baltiško brodovje.

Križarka »Ural« je dospela v Dar kar na zapadni afriški obali, eskadra admirala Felkerzama pa je odpula iz Džibuta proti otoku Madagaskarju, kjer se zdrži z ladjevjem admirala Roždestvenskega.

Kapitan Klado.

Na ukaz vrhovnega admirala velikega kneza Alekseja je bil pomorski kapitan Klado obojen na 10 dni zapora, ker je v listu »Novoje Vremja« objavil celo vrsto člankov, v katerih je ostro napadal upravo ruske vojne mornarice.

Za tretje rusko brodovje.

Iz ladjedelnic v Libavi in Rigi je dospelo te dni 430 delavcev v Peterograd, da čim preje dogovorita vse dela na onih vojnih ladjih, ki bodo tvorile tretje brodovje, določeno za Daljni Vzrok.

Nezgoda na baltiški železniščici.

Na baltiški železnični je 8. t. m. trčil neki tovorni vlak v posebni vlak poveljujočega generala 3. mandžurske armade, barona Kaulbarsa, vendar pa ni bilo druge nesreče, kakor da je bil strojevodja tovornega vlaka lshko ranjen.

Po odgoditvi drž. zpora.

Dunaj, 11. decembra. Nemška ljudska stranka je priobčila v svojem glasilu nekako izjavo, v kateri zvraca vso krivdo, da se je moral državni zbor odgoditi, na slovanske in stranke in na vlado. Koncem izjave pravi: »Kaj prineao prihodnji dnevi, je seveda že danes negotovo. Ena pa se je izkazalo za negotovo: da ministrski predsednik skoraj gotovo ne bo mogel v tej ali novi zbornici izvršiti resilnega čina, ki se je pričakoval od njegovih.«

Praga, 11. decembra. »Narodni Listy« pišejo o položaju: »Ako si vlada in njeni prijatelji tudi prizadevajo, da bi zakrili ali zmanjšali poraz, je vendar vsemu svetu jasno, da je uspeh tritedenskega državozbirskega zasedanja katastrofa, kakršna se že davno ni pripetila. Kako se je poljsko-nemška koalicija v

LISTEK.

„Zvonček“,
list s podobami za slovensko mladino.

Pred petimi leti je bilo ob času, ko pri nas navadno odeva naravo najdebelejši sneg, da se je pojavil med našo, istotako v mraz in led zakovano mladinsko literaturo prvič „Zvonček“. Skromno je pokusal na dan v skromni obleki kakor njegova imensa cvetka za skrito mejo.

Menda nobeno literarno podjetje se ni pri nas rodilo še tako tiko, brez vsake reklame, kakor izdavanje „Zvončeka“. Rodila ga je potreba, bilo je podjetje za resnično blago in dobro stvar, a dobra stvar ne potrebuje šumne reklame.

Ali zdaj si zapel:
Mi se zbiramo
in se veselo nate in
vate oziramo...
No pa prav!
Jaz sem vesel,
da vsakemu svojo
dejal sem, zapel.

Tako je pozdravil svoje veselle bralce in bralke v prvi številki v imenu „Zvončeka“ njegov ljubeznični urednik g. E. Gangl.

In to svojo obljubo je veste izpolnjeval do danes, ko je zaključil peto leto nad vse priljubljenega »Zvončeka«. Vsakemu svojo dejal je, zapel; pač res vsakemu, tudi po letih staremu, komur je le še ostalo srce mladostno, čuteče in dovezetno za idealno lepoto.

»Zvonček« je rodila potreba. Res smo imeli — in menda še imamo — mladinski list »Vrtec«, toda odkar mu je umrl blagi in nadarjeni urednik g. Tomšič, ni znal »Vrtec« več izpolnjevati svoje lepe, pa težavne naloge. Zdel se nam je pritlikavec, ki ga le zaostala rast izdaja za otroka. Daje bil »Zvonček« potreben in da je svojo nalogu začel takoj od postanka izbornega reševat, so pokazali načelni nasprotinci vsega, kar je lepega, plemenitega in v duhu časa. Ničesar stvarnega niso mogli herostratni zavistneči očitati »Zvončku«. Njegova vsebina jim je imponovala; obregnili so se le nad pročelno sliko. Prva jim ni ugajala, ker so jim kolo igrajoči se otroci kazali hrbet (kakor da bi kaj drugega zaslužili ljudje, ki že zdavno ne poznavajo več reka svojega učenika »Pustite male k meni priti«) na drugi sliki pa so se zadevali ob raztrgano klapeto in svečko pod nosom. Vsakdo pač vidi na sliki najprej tisto, kar spada takoreč v

njegov delokrog, saj je tudi čevljarn na Apelovi podobi najprej zapazil, da niso jermenje v redu. V popolno zadoščenje »Zvez« kot založnici in g. Ganglu kot uredniku pa so brezteživlno priznana, ki jih je dobival »Zvonček« od merodajnih činiteljev že prvo leto ter neprestano vseh pet let.

Uredništvo je izjavilo ob koncu prvega letnika: »Veseli nas, da zaključujemo »Zvonček« z veselim srcem in z jasnim pogledom v bodočnost. Tako samozavestno zadovoljstvo je bilo čitati ob zaključku vsakega naslednjega letnika in tudi ob koncu ravnokar zavrsenega petega letnika. In to je zelo veliko rečeno pri nas, kjer ravno mladinska književnost nima ugodnih bilanc. O tem bi nam lahko mnogo povedala gg. Gabršček v Gorici in Kosi v Sredisču, ki se že mnogo let marljivo in požrtvovalno ukvarjata s to gmotno nehvalečno stroko.

Ako nas vse nade ne varajo, prebil je »Zvonček« uspešno led nad brezbrinostjo za mladinsko književnost. Urednik je bil od začetka skrajno izbirčljiv. Kot veden pedagog in idealno nadahnjen pisatelj za mladino ima namešč vedno pred očmi, daje za mladino najboljše komaj dobro. Zato si je z veliko vztrajnostjo izbral svoj krog nadarjenih pisateljev in pisateljev, pesni-

kov in pesnic. Z vsakim letnikom je njihovo število naraščalo, tako da smelo trdimo, da ima pred nami ležeči peti letnik zastopano vso pravo, idealno in res dobro družbo, ki zna pri nas misli in pisati za mlade, nepokvarjene dušice. Mnogo teh sotrudnikov in sotrudnic si je »Zvonček« takoreč sam vzgojil deloma iz vrst svojih čitateljev in čitaljic samih.

Zginilo je, hvala Bogu, že večinoma napačno naziranje, da lahko za mladino piše vsak, ki zna svoje misli devati na papir.

Še bolj napačno pa je naziranje, da zadene pravne strune v mladinskem spisu le tisti, ki je sam otroške narave, po intelektu še sam otrok. Take krive nazore je pač najboljje ovrgel pokojni Levstik, ki je bil gotovo vzor resnega moža, pri tem pa je v svojih pesnicah za mladino ubiral tako naivno-nežne strunice, kakor najbrže še nihče za njim. Pač, med »Zvončkovimi« pesniki so nekatere mlade moči, ki nam obetajo nadomestiti mojstra Levstika.

Za spoznavanje otroške duše je treba posebne, globokočuteze filozofije svoje vrste. In takih filozofov otroške duše ima »Zvonček« med svojimi sotrudniki že lepo število. »Zvonček« se že zaradi tega sme imenovati napredni list, ker je odpravil ostalni moralizirajoči

ton, ki so se ga tako radi oklepali mladinski pisatelji do »Zvončkove« dobe, ko se je na vseh koncih in krajih stremljalo za tem, odtegniti čimprej otroke mladostni brezkrbnosti ter jih vzgojiti za »dobre in trezne državljanе.« Kako dobro pobija take psevdopedagoge v »Zvončku« oče-pedagog:

Kako se razvijaš,
moj-sinko, mi ti! —
Vesel sem in vendar
srce me boli!
Oh skoraj ti mine
že prva mladost,
z njo srca otroška —
otroška prostot!
Ko skrb te objame
z jekleno roko
nikdar izpustila
te sin moj, ne bo!“

Clovek bi moral imeti srce zakrnjenega hudodelca, da bi

proračunskem odseku leta 1895 pri glasovanju o oslji postojanki zružila, tako se je v istem odseku tudi politika dr. pl. Körberja enemogočila, ki se kakor Windischgrätzovo ministrtvo nagiba na levo ter ima protičko oste.

Praga, 11. decembra. Oficijozni »Prager Abendblatt« poroča, da se po novem letu napravi zadnji poskus za saniranje političnega položaja.

Dunaj, 11. decembra. Poljski klub je sprejel na predlog posl. dr. Byka sledečo resolucijo: »Poljski klub izraža mnenje, da bi se doseglo oživovtenje parlamenta in ojačanje žalostnih parlamentarnih razmer v prvi vrsti z reformo poslovnikov.«

Dunaj, 11. decembra. V poljskih poslanskih krogih so mnenja, da bo dr. pl. Körber pogajanja s parlamentarnimi strankami vsakokor še zavlekel do novega leta. Ako bi se državni zbor razpustil poprej, preden se razjasnijo razmere na Ogrskem, bi bil to zelo nepolitičen korak.

Dunaj, 11. decembra. Včeraj se je vršil ministrski svet, ki je trajal poldrugo uro. Ministrski svet pa se ni bavil s položajem, ki je nastal vsled odgovitve parlamenta, e tem se bo ministrski svet bavil še po avdijenji ministrskega predsednika pri cesarju.

Dunaj, 11. decembra. Oficijozno se naglaša, da je sedaj glavna naloga viade, da dožene trgovinsko pogodbo z Nemčijo. Razpust državnega zbora in apel na volilce je za sedaj izključen.

Terorizem nemškega dijašta zmaguje.

Dunaj, 11. decembra. Akademični senat dunajskega vseučilišča je izdal razglas, v katerem se obsojajo izgredi nemškega dijašta z dne 9. t. m. ter se izreka njihovemu ne-spodbobnemu vedenju najstreljajujočemu graju. Obenem je sklenil senat, da odstrani z vseučilišča vsakršna dijaška naznanila, razen naznanil humanitarnih društev. S tem so nemški dijaki dosegli, kar so želeli. Dosegli pa so to tako hitro najbrže zato, ker so tolovaško nastopili proti rektorju, vlonili v njegovo pisarno ter vse razbili.

Položaj na Ogrskem.

Budapešta, 11. decembra. Danšnji uradni list je prinesel cesarjevo lastnorodno pismo, s katerim se skliče državni zbor na dan 13. t. m. Prva sasa bo zelo kratka. Predsednik bo prečital le cesarjev reskript, konstituiranje pa se odloži na prihodnjo sezono. Ker bodo obstrukcionisti odkloplili vsako volitve v odseki, češ, da zadnje zasedanje ni bilo pravilno zaključeno ter vsled tega imajo pravico stari odseki, zasedla bo liberalna stranka vse odseke s svojimi ljudmi, tako tudi odsek 21 članov za končno ureditev poslovnika.

Budapešta, 11. decembra. Zadnje dni sta istopila iz liberalne stranke še dva poslance, tako da šteje liberalna stranka le še 224 članov, dočim ima opozicija 186 članov. Ako se pričnejo hrvaški mameluki, ki ostanejo verni liberalni večini, ima grof Tisza še vedno 80 članov večine v svoji stranki.

Budapešta, 11. decembra. Andrassyjeva skupina in desidenti liberalne stranke so imeli sinoč skupno konferenco. Dopoldne so imeli tudi opozicijske stranke dogovor ter so sklenile, da se skliče za jutri zvečer skupna konferenca vseh opozicijskih poslancev.

Novo srbsko ministrstvo.

Belgrad, 11. decembra. Po večnem pogajanju sta oba radijalna kluba privolila, naj se sestavi zmersko ministrstvo. Novo ministrstvo je sestavil Pašić sledeče: Pašić predsedstvo in zunanje zadeve, Protič notranje zadeve, Paču finance, Putnik vojno, Radovanović trgovino, Velimirović stavbe, Nikolić nauk in začasno tudi pravosodstvo.

Dogodki na Balkanu.

Sofija, 11. decembra. Kekor znano, so grške čete v Zeleničah uprizorile strašno klanje med bolgarskim prebivalstvom. Notranja makedonska organizacija je sklenila, da ta in podobna grotodejstva ne mašuje več z napsdi na grške vasi in umorom nedolžnih in neprizadetih, temuč maščevanje doleti le oborožene grške čete. Grške čete je vodil pri napadu neki aktivni grški častnik.

Carigrad, 11. decembra. Turška vlada se trdovratno upira pomnožiti inozemske častnikov za makedonsko orožništvo, češ, da pomnožitev ni utemeljena v reformnem programu. Dosedaj je bilo tuhij častnikov pri makedonskih orožnikih 25, sedaj pa se je to število pomnožilo še za 21 (Avstro Ogrska in Rusija po 6, Italija 5, Francija 3 in Anglička 1).

Gibanje za ustavo na Rusku.

Petrograd, 11. decembra. Pravosodni minister Muravjev je baje vložil demisijo, češ, da je bilo za celo njegovo delovanje merodljivo načelo absolutizem. Odkar pa prešinajo celo justične uradnike drugačne ideje, ki nasprotujejo njegovim idejam, ne more več delovati kot veren podanik.

Petrograd, 11. decembra. Ker se govori, da se pripreda v prilog ustavi velike demonstracije po mestu, izdal je mestni poglavar na prebivalstvo tiskana svarila, naj se izogne vsakršnemu zbiranju po ulicah, ker bi se sicer zgodile velike nesreče, skoči bi bila prisiljena policija, da pošeže vmes.

lepega in dobrega, da jim širi znanje, utrija značaj in jim odpira pogled v bajno kraljestvo umetnosti in pesništva. Naša vest nam pravi, da ravnamo prav.

Prav radi bi delili z »Zvončkovim« urednikom želje, naj bi ne bilo slovenske šole, niti slovenske hiše, ki bi ne bila naročena na »Zvonček«. Žal, da so take želje pri nas še samo — pobožne želje. — Za narodno žolo je res sramota, ako še nima v svoji knjižnici »Zvončka«, še več, kolikor razredov ima šola, toliko izvodov bi si morala naročiti. A to ravno zato, ker smo še glede »vsake slovenske hiše« skeptiki. Pa tudi v zadnjem pogledu bi zamogla le šola mnogo storiti. Za duševni blagor svojih otrok resnično dozvetni starši bi morali svojim otrokom preskrbeti ublažajoče berilo. Vsaj 5 K na leto bi že smel vsak prosvitlj en oče žrtvovati svoji deci. S tem jih naloži glavlico, ki donaša neizmerne obresti. Pa tudi vsak rodoljub ima gotovo v svojem sorodstvu ali kumstvu otročice, ki bi jim lahko pravil veliko veselje z naročitvijo vrlega »Zvončka«. Na ta način bi si pridobil »Zvonček« med našim naročnim mesto, ki ga res zaslubi.

Dopisi.

Iz Postojne. (Miklavžev večer) Narodna čitalnica in salonski orkester sta priredila dne 5. t. m. revnim in pridnim šolarjem lep Miklavžev večer, h kateremu se je izbralo toliko odraslega občinstva in otrok, da je bila velika dvorana »Narodnega hotela« natlačeno polna. — V nakup Miklavževih daril je koncertoval vrlji postojanski salonski orkester dne 20. novembra v gorenjih prostorih hotela »pri Kroni« z jako zanimivim, povsem novim sporedom. Ni nam treba posebej poudarjati, da se izvršile vse glasbeno točke, kar tudi obdava mešana zborna pod zelo spremnim vodstvom g. kapelnika Kubište kar najslajnejše, saj so bili temu dokaz obilni aplavzi po vsaki točki od strani mnogobrojnega odličnega občinstva. Gmotni večeh koncerta je bil jako ugoden, kajti donešel je za nakup daril okroglo vsto 180 K. — Kakor običajno blagovolili sta milostiva gospa županja Plikjeva in cenjeni gospicica Ivanka Ditrčanová tudi letos prevzeti trudopolno naloge nabiranja prispevkov v nakup Miklavževih daril. Prav priseršča jima hvala v imenu čitalnice, salonskega orkestra in obdarovane dece za njuno izvredno požrtvovalnost. Posobno nam je tudi omenjati kako delavnega g. c. kr. poštnega oficijala Dietza, kateri se je pri raznih pripravah za to večer mnogo trudil ter ima gotovo veliko zaslug, da se je Miklavžev večer tako gladko izvršil. — Slavna »Narodna čitalnica« je tudi letos prispevala z izdatnim zneskom za nabavo daril. — Spored Miklavževega večera je bil tako zanimiv. Tu si slišal gladko deklamovanje nežnih otročev, tu si se nasišal ob ljubkih glasih nežne šolske mladeži, tu si imel priliku občudovati izborni, neustrašeni nastop mladih šolskih diletantov v mični Stratrarjevi igri »Stari oče iz Amerike«. Ves spored se je vršil silajno, o čemur ima naše vrlo učiteljito neprečenljivih zaslug. — Zadnja točka sporeda je bil Miklavžev nastop. Impozantna Miklavževa postava, nežni, ljubki, dražestni njegovi spremjevalki kot angelji, pa črni helcevuh so načrivali na manogobrojno navzodo deco, kakor tudi na odrasle čarobne vtise. — Jako redodaren je bil letos postojanski Miklavž; obdaroval je namreč do 300 otrok. Seveda je poklical tudi nekatere starejše k sebi in jih obdaroval s svojimi nebeskimi darovi.

— Da vlada v Postojni med dobro in blagomislečim občinstvom prav lepa harmonija, svedočita najbolje dobro obiskani koncert salonskega orkestra in pa skupna prireditev Miklavževega večera od strani čitalnice in salonskega orkestra. S skupnim, vsajemnim delovanjem tukajnjih društev in klubov doseglo se bo vedno več razvedrilna in zabava, kakor pa s hujskajočimi dopisi, kateri prinašajo gotovi izvenkrajski listi, ki sprejemajo v svoje lačne predale vsak še takoj nerodno spakovan in nezanesilen pamphlet ter se nič ne brigajo za to, odgovarja taisti resnici ali ne.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. decembra.

— »Slovenec« je silno nejevoljen, ker smo priobčili pismo, ki ga je ljubljanski šef pisal dr. Tavčarju. Dela se, kakor bi bilo to nekaj popolnoma nedopustnega, da se ob-

Beseda o kritiki.

(Konec.)

Kritika je v nas Slovensih že v povejih. Pri nas ljudje sploh še niso vajeni prave kritike. Ne prenese je politik, ne prenese je znanstvenik, ne prenese je literat, ne prenese je umetnik; vsak je takoj osebno razčlanjen, če se ga ne pojavlja.

A to je še najmanjše zlo. Prav zlo je, da se skuša onemogočiti vsaka prava odkritosrčna kritika, češ, kar je načega ne smemo, zmanjševati in trgati — in kar ni hvala, se smatra za oškodovanje.

Zlasti vidimo to pri gledališki kritiki. Res, občudovanje zaslužuje možje, ki zatajujejo sami sebe v toliki meri, da pišejo dostikrat proti svojemu pravemu prepričanju. Kdo hoče in kritike spoznati, kako je kaka predstava uspela, mora znati med vrstami čitati. Prečitirati mora vsako besedo in jo skrbno prečitati. Samo žurnalistični virtuozi znajo tako pisati. Če je o kakem izgralecu rečeno, da je bil izvrsten, pomeni to, da je bil dober; če je rečeno, da je bil dober, potem pomeni to, da je komaj za silo rešil svojo naloge; če

javi privatno pismo. Mi v tem ne vidimo prav nič nedopustnega. Stvar, za katero se je šlo, je javnega pomena, in ne privatna zadeva in je torej prav, da se javno obravnava. Ali so morda škof ženira stališča, na katero se je v pismu postavil in se sploh sramuje tega pisma, da se njegovi žurnalisti ježe, ker smo to pismo objavili? Kar se tiče našega listka o konklavu, pa sploh nismo nikdar prikrivali, da je to čisto navadna po različnih knjigah sestavljena komplikacija. Ni nismo denarja, da bi rimsko kardinalje in prelate podkupovali ter od njih dobivali informacije. Če primerja »Slovenec« naš listek z nemško brošuro »Die Krisis im Papsthume« bo pa hitro videl, da je v našem listku mnogo stvari in važnih detajlov, ki jih ta brošura sploh ne omenja in da se v mnogih ozirih v našem listku zastopa drugačno mnenje, kakor v tej brošuri. Sicer pa je ta brošura sama tudi le komplikacija, in sicer je sestavljena po Dollingerjevih in F. K. Krausovih spisih, po Bertheletovih italijanskih razpravah o konklavih in nekaj drugih virih. Naš listek se je držal v vseh važnih točkah Bertheleta, ker je to avtorita in o vatikanskih razmerah najbolj poučeni lajik.

Podivjanost nemških buršev.

Ker rektor dunajske univerze buršom na njih zahteva glede laških dijakov in nemških napisov v avli ni dal povoljnega odgovora, so se sinovi kulturnega naroda nemškega pretečeni petek zbrali v avli ter prav po zverinsko tulili, prepevajoč nacionalne pesmi. In ohrabril se je German — saj pogum ima samo v mraku ali pa kadar Slovanov ni poleg — ter z brutalno silo strgal nedolžne nemenske napise in jih z nogami potepal. Po tem hrabrem činu so se valile tevtonske mase kakor peulična družila pred rektoročno pisarno, tam prav po barabško divjale ter s silo vdrie v pisarno. Zuoril je divji heil, zadonela »Wacht am Rhein« med zmagonosnimi vrstami — rešena je čast majke Germanije. S ponosom lahko zre Germanija na svojo kulturo, na svoje hrabre sinove in njih dejanja, katerih se bi sramoval vsak fakin. — Ravnost barbari, ki so vlonili v rektoročno pisarno, še tega priznati ne morejo, ampak izjavljajo v listih, da niso s tem v nobeni zvezri. To je znak najvišje podlosti največjega figamoštva. Slovani se ves čas burševskih izvajanj in napadov niti ganili niso. Dolžnost akademičnega senata je, da skrbi za osebno varnost Slovanov in branjenih pravic. In ako se rektor ukloni nasilnim zahtevam buršev, potem ni čude, da tudi potrežljivemu Slovenu zavre enkrat kri ter brani zaračobe in svoje pravice proti barbarskemu nasilstvu. — Kdo je največ kri burševske nestrpnosti?

Prejšnji rektor Escherich, ki je svoje ovčice tako razvadil, da sedaj točijo, da obžalujejo, ko je prenehalo ono priateljsko razmerje, ki je vedno vladalo med akademično oblastjo in nemškim dijaštvom. Burši so prišli v svoji razvajenosti tako daleč, da že hočejo terorizirati akademični senat in mu diktirati, kaj sme storiti, kaj ne. Ali ni to višek prednost, da si upa akad. senat vpeljati disciplinarno preiskavo proti onim Nemcem, ki so s silo vdri v rektoročno pisarno. — Na Franco-večni Ringu stojiti dve palči, ki staneti državo milijone: univerza in parlament. Ker je menda obeh usoda ista, je hotel slučaj, da ste bili isti dan zaprti. Urešničil se je pregovor: Inter arma silent musae.

— **Repertoar slovenskega gledališča.** Jutri v torek, dne 13. decembra ponavlja se in sicer na neparč Čajkovskoga velika opera »Onegin«, ki je pri prvi predstavi v soboto imela vseskozi sijajen uspeh. Pri tej predstavi po vlogo kneza Gremina g. Betetov, vse ostale velike uloge so pa v istih rokah, ko pri prvi predstavi. — Za petek, dne 16. t. m. določena je prva predstava dramske novitete: »Princezna Pampeliška«. Češki spisal Jaroslav Kvapil, poslovenil v merilu originala profesor Anton Funek.

— **Slovensko gledališče.** Opera »Onegin« se je že lani občinstvu izredno prikupila in omilila, dasi tedaj naslovna vloga ni imela povsem primernega interpreta. Saj je to delo tako krasno, da si po svojih lastnih svojstvih pridobi simpatije vsega občinstva. »Onegin« je na Rusku najpopularnejša vse oper, ne le, ker jo je skladatelj zložil v narodnem duhu, ker je dejanje povzeto iz najpriljubljenejšega Puškinovega dela, in ker so za zbole uporabljeni motivi iz ruskih narodnih pesmi, nego tudi zaradi tega, ker je opera polna čudočito lepih napovedov in melodij, ker je blesteče instrumentirana in ker je moč te glasbe naravnost neodoljiva. Čajkovskij je bil liričen talent prve vrste in stoji v slovenski glasbeni literaturi tik Smetane. Sobotna predstava je bila za naše razmere upravzorna in spada med najboljše operne predstave. Vrlemu in neutrudnemu kapelniku g. Benišku gre vse priznanje. Da je predstava sploh mogel tako lepo in uglašljeno uprizoriti in da je bil uspeh tako velik, to je vedno zasluga tenorista gosp. Orzelškega in basista g. Ouředníka, ki sta stebra slovenske opere. Gosp. Orzelški je vlogo Lenskega že lani pel, dočim je bila lani naslovna vloga v rokah gospoda Angelija. A kakšen razloček med lanskim predstaviteljem Onjeginom in med letosnjim. Sele v tej vlogi se je izkazalo, kako odlično moč je pridobil slovenska opera z gospodom Ouředníkom. Ta Onegin in ta Lenski bi delala čast vsakemu velikemu gledališču. Spoznali smo, da je g. Ouředník odličen muzikalni pevec; prepričali smo se, da je njegov glas ne samo lep nego tudi v vseh legah enako zvenec in blagoglasen; uverili smo se, da po njem g. Ouředník s čuvstvom, da ima fin umetniški okus in da je elegant in siguren igralec. Gosp. Ouředník je lahko preverjen, da si je pridobil vse

lahko opaziti, da se le malokdo strinja s kritičnimi načeli, ki smo jih razvili v tem spisu. Cankar je spisal za »Zvonček« kritiko o »Bahovih husarjih«. Govoril je v tej kritiki o vseh mogočih rečeh, samo ne o knjigi. Zlasti je hvalil Trdinov slog, ki je res vzoren, a prav po vzoru Narodovega gledališčega poročevalce je zamolčal, da je vsebina dolgočasna. O Zupančičevih pesmih je bilo čitati kritiko, ki ni bila drugačna kakor pristranski slavospev in sicer tako pristranski in pretiran, da so bili drugi pesniki po pravici malo nejevoljni.

Takih in enakih zgledov bi se lahko mnogo navedlo in tudi še drugih. Kako krivčno in zavistno se časih zbrda Aškerca, menda iz same zavisti, ker mu kot epiku nihče niti do gležnjev ne seže, toda o tem je bolje molčati, kajti sicer bi prišel pogovor na literarno kličkovstvo in o tem nečemo razpravljati.

Naša želja je, da bi se začela kritika pri nas resno negovati po načilih, ki

simpatije. In kaj naj rečemo o gospodu Orželskem? Bil je jako dobro disponiran in kadar je disponiran, tedaj poje tako, da je prava slast ga poslušati. Fino in lepo je izvedel značaj vročekrvnega entuzijasta in pel dovršeno. Posebno v prizoru pred dvorjem je pel tako nežno in lepo, da bolje ni mogoče. G. Orželski pač v polni merti zaslubi prijubljenost, ki jo uživa. Tatjano je pela g. Skalova, in sicer vobče kako dobro; ugajala je posebno v prizorih, kjer odločuje moč glasu, manj pa v prizorih, kjer se je poznalo, da je njen glas trd in da nima prave milobe. G. Peršlje je igral kneza Gremina in je pel predočno in lepo svojo veliko arijo. Tudi gosp. Kočevanjeva zaslubi vso pohvalo. Gospodin Klemensova in Stolzova ter g. Lebeda so zadostovali. Zbor je bil izvrsten. Vobče se mora, kakor smo že uvodoma rekli, pripoznati, da je bila predstava sijajna in dosti boljša kot lani.

Za otroški vrtec družbe sv. Cirila in Metoda na Savi pri Jesenicah je daroval 200 K gospod Karol Luekmann, glavni ravnatelj tavarne »Kranjske obrtnice družbe«. Priječe se kot pokrovitelj družbe sv. Cirila in Metoda podružnici na Jesenicah. Novo poslopje za ta otroški vrtec je sedaj že pod streho. Vsem darovalcem, ki so k temu prišli, budi izredna najiskrenejša zahvala. Prosimo pa še nadaljnih darov v ta namen, zlasti od onih do moljubov, ki se doslej še niso odzvali naši prošnji, da bo mogoče prihodnjo spomlad izvršiti in lepo uredit stavo, ki bo prijetno zavet še in človekobljubna vzgojilnica mnogoštevilni slovenski deci na Jesenicah in na Savi. Hvalični bomo za vsak tudi najmanjši dar, ki se nam še pošije v ta izredni namen. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznana, da sta bili ti-le navedeni podružnici poslali prispevka za leto 1903. v tukodem 1904. leta: ženska podružnica na Vrhniku znesek 86 K; moška podružnica v Celju znesek 268 K 23 vin. Ženska podružnica v S. Jurju ob župni železnici pa je vposlala meseca novembra 1903. znesek 82 K 50 vin. potom uredništva lista »Slovenec«. Obenem, ko se v koledarju za 1905. leto s pričajočim popolnjuje »Vestnik naše družbe za leto 1903«, prosi družbo vodstvo vse podružnice, naj bi blagovale v prihodnjem vedno v pravem času in vedno za tekočo leto pošiljati prispevkov in to neposredno družbenemu vodstvu. Naknadni popravki površajo namreč obilo dels; »Vestnik« pa učinkojo to škodo, da ni popolnoma natančno zrcalo dejanja in nehanja družbenega vodstva. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani naznana, da potom, da so porabne le celo zlepke in cele dopisnice s popolnim besedilom, posebno ako so starejšega datuma. Izredno poudarjam, da znamk, da so samo izrezane iz dopisnic in zlepke, ne moremo rabiti. Obenem si usojamo opozarjati vse članje rodu ljubkinje in rodoljube na to, da naj se pisemske poštne znamke ne odlepljujejo, nege izrezavajo s papirjem vred, na katerem so prilepljene in nam tako upošljajo, ker le take znamke je mogoče naši družbi razpečati. Imena darovalcev in število po njih vposlanih znamk se bodo objavila svoječasno. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani na znanja, da se bode znova zasedlo učiteljsko mesto na družbeni petraz redni dečki ljudski šoli pri Sv. Jakobu v Trstu. Vsi oni kompetenti in kompetentinje, ki so se za to mesto po tegovali povodom prvega razpisa meseca oktobra, in ki še danes reflektujejo na to mesto, se opozarjajo, da vpošljajo priloge svojih prvočnih prošenj do 20. t. m. Oai pa, ki ne reflektujejo več na to mesto, izvolijo naj to na dopisnici naznani. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. — V Ljubljani, dne 10. decembra 1904.

„**O šoli in domu**“ je predaval na povabilo »Splošnega slovenskega ženskega društva«, gimnazijski prof. g. dr. V. Korun sinod v »Narodnem domu«. Tudi tega predavanja se je udeležilo jako veliko število najboljšega občinstva, ki je sledilo z največjim zapiranjem poučnim izjanjem g. predavatelja. Gospod dr. Korun je razmotril zlasti prvi in glavni vzgojevalni faktor, t. j. dom, ki vpliva pri majhnem otroku najprej vzgojevalno na čustvenost, na srce, pozneje na razum. Ko otrok doraste, nehrne vpliv na intelekt in se omejuje samo še na srce v obliku naukov in zgodov. Vzgoja ima namen napraviti iz slovaka koristnega člana slovenske družbe, v ta namen pa morata glavna dva vzgojevalna činitelja,

to sta dom in šola vplivati plodonosno na srce in razum; zanemarjati se ne sme niti enega, niti drugega. Pri tem pa vzgojitelji ne smeti pozabiti pravilnega negotovanja telesa, ker duša in telo sta si v najoži zvezzi: če je telo bolno, je bolna tudi duša. Jako škodljivo pa je rezavanje, telesno in dušno. Telesno mehkuženje slabotroški organizem in ga dela pristopnega bakterijom različnih bolezni. Ako otroka vedno varujemo, tudi nima nikake samostolnosti. V svoje otroke zahabljeni starši ustrezajo vsaki želji svojih ljubljenec in netijo tako ter razvijajo v njih trmo in sebičnost ter neko blaziranost, ki je samo privilegij starih fantov. V tem osiru naj bi nam bili za zgled prepresti ljudje, zlasti kmetje, ki imajo navadno zdrave, krepke stroke, ker jih ne mehtužijo.

— Pri šolski vzgoji razložujemo posamni pouk in skupni pouk. Oba imata svoje dobre in slabe strani. Pri posamnem pouku spozna domači učitelj kmalu in lahko otrokovu individualnost; ker se peda samo z enim, spozna njegove dobre in slabe lastnosti; zato lahko dobre neguje in slabe zatira. Toda posamni pouk je tako drag in enostranski. Učitelj se bavi največ z ono tvarino, ki njenu najbolj ugaja; tudi nima tak otrok nikake samostolnosti. Poleg tega pa je še zasebnega najetega učitelja avtoriteta manjša, omejenejša, ker je učenec ves dan v družbi učitelja in je ta plačan od staršev; otrok postane nekako starškar po mišljenu, ker občuje vedno le z odrazimi. Pri skupnem pouku imajo vsi otroci enake dolnosti in enake pravice; v šoli je na ratpolago mnogo učnih sredstev, goji se družabnost, učitelj obdeluje učno tvarino bolj natančno, ker se mora ozirati na vse otroke. Tudi je gorenost učitelja večja, ker ima več učencev pred seboj. Važno vzgojvalno sredstvo je končno še medsebojno tekmovanje med učenci. Seveda je tudi res, da učitelj ne more tako dobro poznati otrok, kakor pri posamnem pouku; ne more jih vsak dan izprasti, vendar gre na vsak način pred nosi skupnemu pouku. Gospod predavatelj je povedal še mnogo po učnega in zanimivega, zlasti za starše in vzgojitelje. O pouku v šoli pa hoče razmotriti v naslednjem predavanju »Splošnega slovenskega ženskega društva«. Gospod profesor je žel za svoje predavanje obilo zaslzenega prijazna.

Deželni poslanec vitez Langer se je na Dunaju podvrgel neki operaciji in je na ti operaciji umrl. Vitez Langer je bil jako konciliant in vsestransko spoštovan mož. V deželnem zboru se je zlasti zanimal za kmetijske zadeve in si je na tem polju pridobil obilo zaslug. Bodti ljubeznivemu možu prijazen spomin.

Umrl. V Črnomlju je umrl občepričljeni notar g. dr. Julij Gustin. V Župužah pri Lescah je umrl znani narodni tovarnar in posnek g. Luka Grilo. V Žalcu je danes ponovič nenačoma umrl občinski tajnik Ivan Kral.

Odlikovanje. Tvrda Janko Traun, izdelovatelj patentirane cementne zarezne strešne opeke na Glinicah pri Ljubljani, je odlikovana na letošnjem mednarodnem razstavi v Parizu za razstavljeni zarezno cementno strešno opeko z zlatom medaljo, z diplomom in častnim križem, kar je najboljši dokaz za priporedilo te izborni opeke.

Delo v predoru na Hrušici zelo počasi napreduje. Prevertati ga je še v daljavi kakih 200 m. Podjetje je mislilo delo dokončati že do konca tega leta, toda, kakor vse kaže, se bo to moglo zavrniti še do Velike noči, ker je vsed znane nesreče mnogo delavcev zapustilo delo. Delo zavira tudi nenavadno trd kamen ter slab zrak. Vsi vremenski nadzorniki so zapustili delo, skoravno jim je podjetništvo ponudilo visoke plače.

Grozna nesreča se je pripetila pri gradnji železnice v predoru pod Logom pri Sv. Luciji predminali petek. Ko so šli delavci opolne in predora, sta imela nalogo zapaliti dve mini neki Bočan in laški delavec Leon. Ko sta zapalili prvo, sta skočila na varno. Užgana mina je počila, ali druga se ni hotela užgati. Leon je priskočil, da zapali v drugo, a ko je prišel do nje, je počila ter mu odnesla del glave in eno roko. Seveda je bil Leon takoj mrtev. Leon ima dva sina, eden je star 18, drugi 16 let. Pri kosišu sta izvedela o nesreči, ki je zadela očeta.

Ustrelil se je v Muti pri Ljutomeru orožniški postajevodja Schief, najbrž iz strahu pred kaznijo, ker ga je stražmeščer zalotil, da je ne patrulji prenočeval v neki kmetišči.

Izpred sodišča. Kazenske razprave pri tukajnjem deželnem sodišču: 1) France Istenič, žagar iz Spod. Logatca, ki je sploh na

slabem glasu, je prišel nekega dne v Medenovo gostilno v Topolu in napravil tam cehe za 1 K 92 v. Mudil se je v domačim sinom France tom v stranski sobi, tam je visela žepna ura, vredna 28 K. Protiv vedenju je izginil obdelovanec, ne da bi poravnal zapitek, ž njim je pa tudi izginila zadavna ura. Mesec kasneje je prišel Istenič k Lovretu Bratovču, kjer se je vdinjal, delal je pa tu le 4 dni, in kmalu izginil brez sledu ter odnesel domačemu hlapou denarnico z vsebino 20 K. Služil je tudi v Podsteni za žagarja, kjer je poneveril 3 K 90 v, napravil je v Samsevi in še v dveh drugih gostilnah več dolga na zapitek, potem je zapustil delo in pobegnil. Obsoten je bil na 7 mesecev težke jede. 2) Henrik Herman, knjigovez v Ljubljani, je na Tržaški cesti v Vaslevi gostilničarju lastno na kljuki visečo zimsko suknjo vzel ter ž njo pobegnil, bil je pa po gostilničarju na begu zasačen, vrzel je suknjo od sebe in zbačal na Tržaško dvorišče, kjer je bil prijet. Njegov zagovor, da je v svoji popolni pijačnosti zamenjal suknjo, ni našel pred sodiščem mesta. Obsoten je bil na 6 mesecev težke jede. 3) Andrej Ovičič, delavec iz Smlednika, je v Mestnem logu pri Matem grabnu zadal sodelavcu Martnu Finku z nožem 4 ureznine pod levo paduhom in eno pod levo lopatico. Obdelovanec se izgovarja, da je to v jezi učinil, ker mu je Fink novo srajco raztrgal in prizna, da ga je le dvakrat sunil. Prisodilo se mu je 4 mesece težke jede. 4) Miha Alič, dinar, nazadnje na Hrušici, sam priznaval, da je v Plavškem Rovtu Lorenco Klinarju, pri katerem je služil za dinarje, vzel srebrno uro z dvema verižicama, priznaval tudi, da je na Jesenich Valentinu Narobetu izmaknil par škoren, dva para hlač in Jerneju Gerčarju ravno tam par čistem in dva robca. Obsoten je bil na 6 mesecev težke jede, po prestari kazni se bode pa oddal v prisilno delavničico. 5) Josip Noconte, opekar, iz Pordenove na Italijanskem doma, je jezen, ker je bil iz Vidideve opekarne odpuščen, grozil je proti Giovanniju Zanierju, da mora ubiti sodelavca Cecconija in Deleotta, ker ju je sumničil, da sta ga ta dva ob delo pripravila. Vpelj je pa tudi dne 8. listopada popoldne pred sobo, v kateri je ležal na postelji bolni Patricio Cecconi, da ga bode ubili. Zaradi tega nevarnega pretrena ga je sodišče obošdilo na 5 tednov težke jede. 6) Marijana Jesenko, rojena pri Sv. Ožboltu, dekla brez stalnega bivališča, je svojemu gospodarju Jožefu Cudermanu v Predostrijih vzela denarnico z vsebino 19 K in za 19 K 50 v vredne oblike in se skrivaj od stranila. Pri Štruktjevih na Trati nad Ljubljano je medtem, ko je vozila mleko v Ljubljano, z vodo zailila kakih 8 litrov mleka, in tako pokvarjenega v mestu strankam prodajala. Obsadena je bila na 4 mesece težke jede.

Izza rdečih kulis. Počeli smo zadnjih o porotni obravnavi, ki se je vrnila v Trstu vsled točne socijalnega demokrata Kopača proti listu »Il Sole«. Odgovorni urednik toženega lista, Colobig, je bil obojen na globo 50 K.

Mednarodna panorama. Za prijatelja narave je Tirolsko brez dvomno najzanimivejša dežela od katerekolik strani si jo ogledamo. Ta teden je razstavljen v tukajnji panoramični zvezki med Tirolsko z romantičnimi dolinami, penečemi gorskimi rekami, mičnimi naselbinami, ki se končuje ob prelepem Bodenskem jezeru z Bregencem. Med potom posebno občudujemo St. Anton in Feldkirch pa tudi manjše naselbine nad soteskami in po zelenih bregovih, kjer se vijejo snežnobele stevice od hiše in hiše v potem v nedogledno visočino čez visoke gorske prelaze. — Prihodnji teden se razstavijo zanimivi gradovi v Versaillesu (Mali in veliki Trianon), bivališči francoskih kraljev in cesarja Napoleona I.

Ponarejeni petronški tolarji krožijo sedaj med prometom. Tolarji so svindeni in pomešani še z neko drugo tvarino. Ker so zelo dobro izdelani, jih je sposnati le po žvenku. Nekaj ponarejencev so v Bolcanu že zaprli. Ta denar so dobile že tudi nekatere stranke v Ljubljani. Torej pozor!

Zaradi škarj je prišel v deželno bolnišnico. Včeraj so v neki tukajnji kleparski delavničici zmanjkale 7 K vredne kleparske škarje. Pomočnik Bogoslav Swoboda in Fr. Sedinja sta začela tativne dolžiti drug drugega in je vselel tega med njima nastal tako ostek preprič, da je Swoboda pograbil kladivo in udaril Sedinjo tako močno po glavi, da so ga moralni na zdravnikovo odredbo od dati v deželno bolnišnico. Swoboda pa je policija aretovala. Swoboda ima dobro protiročje.

„Hoch oder nieder“ so igrali predstavnostnim v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah, pri čemer je

imel kleparski pomočnik J. izredno srečo. To pa ni njegovemu prijatelju Antonu Zwirnu posebno ugašalo in se je začel valed tega z J. prepričati. Ko je Kočevar uvidel, da postaja prepir vedno hujši, je odnesel pete Zwirnu je pa hotel nato udariti J., a je zadel njegovo ženo na čelo, kateri je prebil kožo in je močno krvavel. Zwirn se bode seveda moral zagovarjati pred sodiščem.

Lonec barve je padel na glavo Pavlini Jekovčevi v soboto z nekega hodnika ter jo ranil na desni strani glave in se ji je pri tem tudi močno ponesalista oblike.

Poneverjenje.. 21. pr. m je dala služkinja Ivana Trillerjeva neki Katarini S., ki je bila ž njo skupaj v deželni bolnišnici, zastaviti srebrno uro, vredno 14 K in dve srebrni zapiteci. S-jeva, ki je bila v neki bolnišnici že usmiljena sestra, se pa z navedenimi rečmi, kakor tudi z denarjem ni več vrnila.

Pet nemških dezerter-

jev se je včeraj zglasilo pri tukajnjem magistratu. Bili so pri francoskih legijah v Severni Afriki in od tam ušli skozi Port-Said. Priprovedovali so, da vedo, da bodo morali prestati v Nemčiji strogemu kazenu, ki jim je pa mnogo ljubša, kakor se v Afriki boriti z raznimi vojnimi težkočami, posebno pa s tako hudo žejo in vročino, katero so morali tam prestajati. Magistrat jim je dal podporo do prve odgonske postaje in tam jo bodo zopet dobili do druge, da bodo mogli priti na ta način domov. Pravijo, da jih je pobegnilo ž njimi še osem, ki pa so najbrže ostali kje na potu, ali pa so krenili v drugo smer proti domu.

Tatvine. Danes dopoldne je prišel v gostilno na Karlovske ceste št. 19 neki neznan gost in zahteval četrtnko vina in klobaso. Med tem, ko je šla natakarja Marija Škodičevā v kulinjo in popustila na mizi svojo srebrno uro, jo je gost ukradel in izginil. Ura je vredna 14 kron. — Pred par dnevi je prišel hlapec Jakob Kavčič na Rimsko cesto št. 19 v blev spat, kjer je bil tudi Vencel Kolaž iz Langendorfa na Češkem, kateri je opazil v kakem stanju da je njegov tovarš, in priliko takoj v to porabil, da mu je vzel in žepa 20 K in pobegnil. Včeraj je pa Kavčič zasadi Kolaža na kolodvor in ga i-ročil službujočemu stražniku Večeriu, ki je tatu aretoval. Kolaž je tativno priznal. — Danes zjutraj je bilo v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah ukradeno Určuli Kajzerjevi, kuhanici, 10 K vredno krilo. Tatvine sta sumljivi in dve ženski. — V soboto zvečer so opazili trije rokodelski vajenci, da je izločno okno pri trgovcu gospodu R. Jesenku le priprto. Ovratnice in tobačnice so jim tako ugajale, da so jih nekaj iz izločbe potegnili in jo popihali. Toda smo so imeli tako, da jih je drugi dan policija dejala že pod ključ. Zanimivo je, kako obtožujejo eden drugega, da so tudi pri Miklavževem semenu kradli iz lop, kakor srake. Eden izmed njih je tudi nekemu nekemu dečku, ko je šel zvečer za starše po vino, spulil krono iz rok in pobegnil. Pač srečni mojstri, ki se morajo ubijati s takimi paglavci!

Čegava je verižica? Orožništvo je pred kratkim odvelo v Velikih Laščah neki osebi zlato verižico, za katero trdi, da jo je našla v Ljubljani. Ker se nahaja verižica sedaj pri mestnem magistratu v vpopled, naj pride lastnik-izgubitelj (ako mu mogoče ni bila ukradena) k magistratu, da si jo ogleda.

Delavske gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 15 Črnogorcev in 6 Slovencev, nazaj pa je prišlo 100 Slovencev in Hrvatov. — V Hrušico je šlo 20, na Jesenice pa 30 Hrvatov, nazaj je pa prišlo 107 oseb, ki so bili večinoma Hrvati. — V soboto je prišlo iz Amerike 36 Hrvatov, ki so se odpeljali na Reko. — 10 Lašev je šlo iz Ljubljane v Kormin, 15 slovenskih tesočev pa na Koroško v Šume.

</div

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka" v Ljubljani.

Uradni kurzi dun. borze 10. decembra 1904.

	Denar	Blago
4% majeva renta	100-08	100-25
4% srebrna renta	99-95	100-15
4% avstr. kronska renta	100-25	100-45
4% " zlata	119-75	119-95
4% ogrska kronska	98-10	98-30
4% zlata	118-70	118-90
4% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-25
4½% posojilo mesta Šiška	100-25	101-25
4½% Zadar	100- .	100- .
4½% bos.-herc. žel. pos. 1902	101- .	102- .
4½% češka dež. banka k. o.	99-85	100-10
4½% ž. o.	99-85	100-25
4½% zst. pisma gal. d. hip. b.	101-40	102-40
4½% pešt. kom. k. o. z.	107-60	108-50
4½% zast. pisma Innerst. hr.	100-10	101- .
4½% dež. hr. " ogrske cen.	100-50	101-20
4½% z. pis. ogr. hip. ban.	100-25	101-25
4½% obl. lokalnih žel. leznic d. dr.	100-10	101- .
4½% obl. češke ind. banke	100-75	101-75
4½% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98-50	100- .
4½% prior. dol. žel.	99-50	100- .
3½% juž. žel. kup.	306-75	308-75
4½% avst. pos. za žel. p. o.	100-60	101-60
Srečke	187- .	189- .
Srečke od 1. 1860/1	272- .	276- .
" 1864	161-35	163-35
" tiskske	305- .	315- .
" zem. kred. I. emisije	297- .	307- .
" ogr. hip. banke	272- .	278- .
" srbske & frs. 100-	94- .	98-50
" turške	131- .	132- .
Basilika srečke	20-75	21-75
Kreditne	478- .	489- .
Inomoske	79- .	88- .
Krakovske	89- .	94- .
Ljubljanske	68- .	73- .
Avst. rud. križa	54- .	56-30
Ogr.	28-80	29-80
Rudolfove	66- .	70- .
Salcevsko	75- .	80- .
Dunajske kom.	521- .	531- .
Delatne	88-25	89-25
Južne leznicne	648-25	649-25
Državne leznicne	1630- .	1640- .
Avst.-ogrsko bančne delnice	674-50	675-50
Avst. kreditne banke	804-50	805-50
Ogrske	249- .	250- .
Zivnostenske	664- .	666- .
Premogokop v Mostu (Brž)	489-75	490-75
Alpiniske motan	2351- .	2361- .
Práške žel. indr. dr.	512-60	513-60
Rima-Murányi	807- .	810- .
Trbovlske prem. družbe	583-50	585-50
Avstr. orozne tovr. družbe	177- .	181- .
Ceške sladkorne družbe	5- .	5- .
Valute	11-31	11-35
20 franki	19-06	19-08
20 marke	23-51	23-59
Sovereigns	23-90	23-99
Marke	117-55	117-75
Lački bankovci	95-20	95-40
Rubli	253-75	254-75
Dolarji	4-84	5- .

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 12. decembra 1904.

Termin.

Pšenica za april	50	10-18
Rž " april	50	7-97
Korova " maj	50	7-57
Oves " april	50	7-19

Efektiv.

5 ceneje.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 306 2. Srednji zračni tlak 736-0 mm

Deč.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
10. 9. zv.	728 6	47	sl. jvh.	dež	
11. 7. zj.	724 5	13	brezvetr.	sneg	
" 2 pop.	724 3	17	sl. jzh.	oblačno	
" 8. zv.	726 4	15	brezvetr.	oblačno	
12. 7. zj.	729 4	18	brezvetr.	dež	
" 2. pop.	723 7	29	sl. jzh.	oblačno	

Srednja temperatura sobote in nedelje: 3-3° in 15°, normalne: -10° in -11°. — Mokrine v 24 urah: 180 mm in 182 mm.

DEBELOST

odstrani hitro in garant. neškodljivo Thielejev čaj za odstranjevanje debelosti. Najnajšje izprizelen. Zavitek 2 K (po pošti 250 K franko po povz.) iz lekarne Jos. pl. Török, Budapest, Koenigsg. št. 12. 2520-8

Gremij trgovcev v Ljubljani.

U mesecu decembru prošlega leta pri gremiju trgovcev v Ljubljani glede novoletnih daril vložene kavčije se vračajo v gremjalni pisarni na Dunajski cesti št. 10 od dne 14. t. m. dalje od štirih do šestih popoldne proti vrčilu položnegra lista.

Gremij trgovcev v Ljubljani.

čeli se kupiti dve dobro ohranjeni 5-283

kletni črepalnici (pumpi).

Blagohotne ponudbe pod napisom „Črepalnica“ na uprav. „Slov. Nar.“

Novosti

modnega blaga za dame,
sukna in raznega manufakturnega blaga, najcenejši nakup za neveste, bogato zaloge krojaških potrebščin priporoča

J. KOSTEVC

Sv. Petra cesta 4.

Cene strogo solidne. Točna postrežba.

Vzorci se pošiljajo na zahtevo poštne prosto.

2973-17

Krojaški salon za gospode 2332 18

IVAN MAGDIĆ

Ljubljana, Stari trg št. 8.

Izdelovanje vsakovrstne garderobe za gospode po najnovejših journalih iz najmodernejšega in najboljšega tuzemskega in inozemskega blaga.

Uniformiranje in zaloge potrebščin za Sokole.

Uniformiranje in zaloge potrebščin za Sokole.

RIESSNER JEVE PEČI

Priznano

prva znakna! Po znamenitih patentih tehnično, kakor tudi higijenično najidealenejši kurilni sistem.

Originalni varstveni regulator.

Uravnava se lahko od stopinje do stopinje

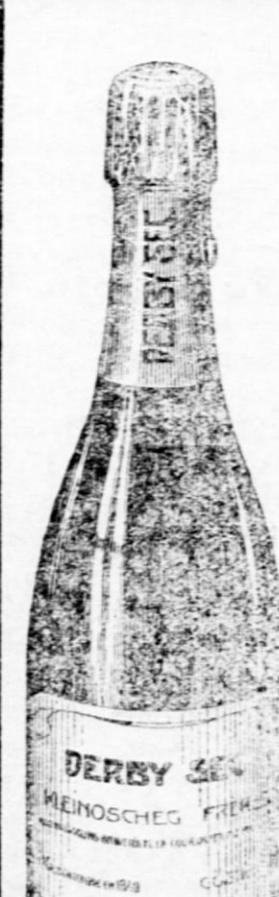
Iztok plinov in eksplozije popolnoma izključene.

Velika izbiha po vseh cepah. Pazite natanko na ime „Riessner“ in ne pustite se premotiti k nakupu manj vrednih posnetkov.

3391-5 Ernest Hammerschmidta nasledniki

MADILE, WUTSCHER & Ko.

Ljubljana, Valvazorjev trg št. 6.

Kleinoscheg DERBY SEC

izdelek prve vrste, zajamčeno napravljen iz francoskih vin

priporoča 3581-1

A. Stacul
v Ljubljani.

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, sreček, delnic, denarjev, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 1.000.000.—

Zamenjava in ekskomptujo

izžrebane vrednostne papirje in Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške zenitinske kavčje.

Ekskompt in inkasso menic.

Borzna naročila.

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vloženi denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

39-142 Promet s čeki in nakaznicami.

Kontoristinja

zmožna slovenskega in nemškega jezika, z trgovskim izpitom, zmožna tudi nemške stenografske in pisana na stroju, išče stalne službe.

3583-1

Prijazne ponudbe je nasloviti na upravnštvo „Slov. Naroda“.

3583-1

zleženje.